

مدل‌سازی تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی در خانواده

دانشجوی دکتری گروه مشاوره، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران
استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه قم، قم، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

فئانه میرزایی کندی ^{id}

سهراب عبدی زرین* ^{id}

علیرضا آقاییوسفی ^{id}

دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۰۹

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۱۶

ایمیل نویسنده مسئول: moshavere.gomuniv@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر مدل‌سازی تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی در خانواده است. **روش پژوهش:** پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش از نوع همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری است. در این پژوهش جامعه شامل کلیه زوجین ساکن شهر تهران است؛ و از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. تعداد ۱۱۰۷ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند و از بین آن‌ها تعداد ۲۹۵ زوج (۵۹۰ زن و شوهر) به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شدند. برای اجرای پرسشنامه، نسخه آنلاین برای افرادی که برای همکاری اعلام آمادگی کردند ارسال شد ابزار گردآوری داده‌ها شامل: پرسشنامه تعارض زناشویی براتی و ثنایی (۱۳۷۵)، پرسشنامه خودمتمایزسازی اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) پرسشنامه خانواده‌گرایی استیدل و کانتریاس (۲۰۰۳)، پرسشنامه صمیمیت واکر و تامپسون (۱۹۸۳) و پرسشنامه بلوغ عاطفی سینگ و بهارگاوا (۱۹۷۴) بود. در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه از تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری و از نرم افزار spss و smart-pls استفاده شد. **یافته‌ها:** تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد این مدل از برازش مناسب برخوردار است و بین خودمتمایزسازی و تعارض زناشویی؛ بین خودمتمایزسازی و بلوغ عاطفی؛ بین خانواده‌گرایی و بلوغ عاطفی؛ بین خانواده‌گرایی و تعارض زناشویی؛ بین صمیمیت و تعارض زناشویی؛ و بین بلوغ عاطفی و تعارض زناشویی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد نقش میانجی بلوغ عاطفی در مدل معنادار بود ولی نقش میانجی صمیمیت در مدل معنادار نبود. **نتیجه‌گیری:** می‌توان نتیجه گرفت که در مراکز درمانی و مشاوره‌ای در حل تعارض زناشویی این متغیرها را در نظر گرفت.

کلیدواژه‌ها: تعارض زناشویی، خودمتمایزسازی، خانواده‌گرایی، صمیمیت، بلوغ عاطفی و خانواده

فصلنامه علمی پژوهشی خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>

دوره ۳ | شماره ۲ پیاپی ۱۱ | ۴۱۷-۳۹۴
تابستان ۱۴۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(میرزایی کندی، عبدی زرین و آقاییوسفی،
۱۴۰۱)

در فهرست منابع:

میرزایی کندی، فئانه، عبدی زرین، سهراب. و آقاییوسفی، علیرضا. (۱۴۰۱). مدل‌سازی تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی در خانواده. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۳(۲ پیاپی ۱۱): ۳۹۴-۴۱۷.

مقدمه

تعارض در روابط زناشویی به دلیل علایق و دیدگاه‌های مختلف یک پدیده طبیعی و ذاتی است (فیرکلوت، ۲۰۱۲؛ دلاتوره و واگنر، ۲۰۱۸) و یک عامل استرس‌زا در خانواده و با آثار ضمنی رفتاری در همه‌ی اعضای خانواده است که می‌تواند مخرب باشد (هیبل و مرکادو، ۲۰۱۹). از نظر مفهومی، تعارض را می‌توان به عنوان یک تضاد آشکار بین همسران تعریف کرد که عدم توافق و مشکلات رابطه‌ای ایجاد می‌کند (واگنر و مسمان، ۲۰۱۳؛ نقل از دلاتوره و واگنر، ۲۰۱۸). مضامینی که مکرراً باعث اختلاف نظر می‌شود شامل شیوه‌های تربیت فرزندان (گائو، دو، دیویس و کامینگز، ۲۰۱۹)؛ نقش‌های جنسیتی (جمشیدی‌ها، صادقی و لولآور، ۱۳۹۲)؛ رابطه با ساختار توزیع قدرت (امانی، ۱۳۹۴)؛ کاهش صمیمیت (رسولی، ۱۳۹۶)؛ خویشاوندان و شخصیت همسر (واگنر و گریبوفسکی، ۲۰۱۴)؛ نقل از دلاتوره و واگنر، ۲۰۱۸) و عدم مهارت‌های ارتباطی (بال مابلز، ۲۰۱۴) است. همچنین پژوهش‌ها نشان می‌دهد که فراوانی وقوع تعارض زناشویی به مشکلات رفتاری و عاطفی دوران کودکی (امری، ۱۹۸۲)؛ نقل از گراندی، ۲۰۲۰)؛ افزایش در ویژگی‌های اختلال بازی اینترنتی^۱ در کودکان و اعتیادآور شدن رفتار آنلاین (گراندی، ۲۰۲۰)؛ مشکلات سازگاری نوجوانان (زو و بوهرلر، ۲۰۱۹)؛ و به خطر افتادن ایمنی کل نظام خانواده (میشل، ۲۰۱۴)؛ نقل از بیات، ۱۳۹۵) منجر می‌شود.

یکی از عواملی که می‌تواند در کاهش تعارضات زناشویی نقش فعالی را بازی کند مفهوم خودمتمایزسازی^۲ است و اساسی‌ترین مفهوم نظریه بوون است (کلور، ۲۰۰۹)؛ نقل از یوسفی و عزیزی، ۱۳۹۷). یافته‌های بلیاد، ناهیدپور، آزادی و یادگاری (۱۳۹۳) نشان داد بین تعارضات زناشویی و خودمتمایزسازی رابطه منفی و معنادار وجود دارد و هر قدر تعارض زناشویی کم باشد خودمتمایزسازی بالاتر خواهد بود. از نظر بوون، خودمتمایزسازی توانایی کاهش واکنش عاطفی به افراد مهم است تا فرد افکار خود و عقایدش را بدون توجه به فشار اجتماعی بیان کند (یویا، ۲۰۰۷)؛ نقل از یوسفی و عزیزی، ۱۳۹۷). تمایز یافتگی سطحی است که در آن فرد احساسات، عواطف و عقل خود را پذیرفته باشد (بووز، ۲۰۱۹). با بررسی تعارض زناشویی می‌توان به میزان تمایز یافتگی یک ازدواج پی برد (جاهدی، ۱۳۹۷). یکی دیگر از عوامل تأثیر گذر بر تعارضات زناشویی، خانواده‌گرایی^۳ است. خانواده‌گرایی، از جمله مهم‌ترین ارزش‌ها در حوزه خانواده است که به روابط بین اعضای خانواده، ارتباط با سایر خویشاوندان، حمایت عاطفی از اعضای خانواده و بر نگرش‌های وفاداری، اعتماد و همکاری در بین اعضای خانواده تأکید دارد. (رجبی و عباس پور، ۱۳۹۲). هر جامعه‌ای برای انجام اعمال و رفتار خود، حفظ مذهب و دین، حقوق سایرین، احترام به والدین و بزرگان ارزش‌هایی قائل است که به طور وسیع در جامعه رواج داشته که معمولاً این ارزش‌ها، ریشه‌دار و عمیق هستند و جزء نظام فرهنگی محسوب می‌شوند و خانواده‌گرایی یکی از این ارزش‌ها است. ولی مطالعات نشان می‌دهد که این ارزش فرهنگی در فرهنگ‌های مختلف در حال تغییر است (اشتین و همکاران، ۲۰۱۴)؛ نقل از اشتین، کوانائوگ، کاسترو-چیلو، مژیا و پلانکت، ۲۰۱۹). یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر تعارضات زناشویی صمیمیت^۴ است. در رابطه‌ی بین صمیمیت و تعارض زناشویی زوجین، مرادی، افزازی زاده و اسدزاده (۱۳۹۶) نشان دادند که

1. internet gaming disorder (IGD)
2. differentiation of self
3. Familism
4. intimacy

صمیمیت روان‌شناختی بیشترین تأثیر را بر تعارضات میان زوجین دارد و بین آن‌ها رابطه منفی معنادار وجود دارد. صمیمیت یک نیاز اساسی در انسان است که در چارچوب نیاز بقا برای دلبستگی رشد می‌کند (باگاروزی، ترجمه آشتی پور و اعتمادی، ۱۳۸۵)؛ صمیمیت مستلزم شناخت و درک عمیق از دیگری و ابراز افکار و احساسات به دیگری، تجربه خود ابرازگری، درک، اعتماد و نزدیکی عمیق در این رابطه و لازمه یک زندگی شاد، با معنا و رضایت‌بخش در زندگی زناشویی است (دامز، ۲۰۰۰؛ نقل از قاسمی، اعتمادی و احمدی، ۱۳۹۴). صمیمیت، توانایی برقراری ارتباط با حفظ فردیت، سطح نزدیکی به همسر، اشتراک گذاشتن ارزش‌ها و ایده‌ها، فعالیت‌های مشترک، روابط جنسی، شناخت از یکدیگر و رفتارهای عاطفی نظیر نوازش کردن است. صمیمیت عامل کلیدی در رضایت، ثبات، کیفیت و عملکرد زناشویی و فقدان آن یکی از دلایل طلاق است (کمالی، الهیار، استوار، شافق بین، آلهبشی و گریفتز، ۲۰۲۰). زوج‌هایی که صمیمیت بالاتری دارند، احتمالاً توانایی بیشتری در مواجهه با مشکلات و تغییرات مربوط به رابطه‌ی خود را دارند و در نهایت رضایت زناشویی بیشتری را تجربه می‌کنند (یو، ۲۰۱۳)؛ بهزیستی جنسی دارند و سالم‌تر هستند و زندگی طولانی‌تری دارند (استولهورف، جورین، گراهام جانسن و ترین، ۲۰۲۰) و پیش‌بینی‌کننده تمایز یافتگی است (باقری، کیمیایی و کارشکی، ۱۳۹۹).

همچنین در رابطه تعارض زناشویی و تمایز یافتگی، بلوغ عاطفی نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد. بلوغ عاطفی به معنی توانایی افراد برای مدیریت عواطف خود و ارزیابی حالت‌های عاطفی دیگران در روابط بین فردی است تا فرد بتواند به موقع تصمیمات و اقدامات مناسب اتخاذ کند (رافیدالی، ۲۰۱۷). در رابطه‌ی بین بلوغ عاطفی و تعارض زناشویی، شمسی و اسد (۲۰۲۱) نشان دادند بلوغ عاطفی بالا منجر به افزایش رضایت زناشویی می‌شود. سطح بلوغ عاطفی ما تعیین‌کننده توانایی ما برای مقابله است (بونکر و منا، ۲۰۱۵). از ملاک‌های بلوغ عاطفی می‌توان به کنترل عواطف و احساسات، پذیرش مسئولیت اعمال خود، رهایی از رفتار تکانشی، صبوری، انتقادپذیری و توانایی کنترل خشم اشاره کرد (شارما، ۲۰۱۲؛ نقل از شجری و حجازی، ۱۳۹۸). بلوغ عاطفی بالا به سازگاری دانشجویان (شریفی ریگی و بساک نژاد، ۱۳۹۷)؛ افزایش رفتارهای رهبری در دبیرستان (رافیدالی، ۲۰۱۷) منجر می‌شود. پیشینه پژوهش نشان می‌دهد پژوهش‌های زیادی در مورد ارتباط متغیرهای مختلف با تعارض زناشویی مورد بررسی قرار گرفته است، ولی تاکنون نقش تعارض زناشویی بر اساس متغیرهای خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با میانجی‌گری صمیمیت و بلوغ عاطفی مورد بررسی قرار نگرفته است و خلأ پژوهشی در این زمینه وجود دارد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند علاوه بر شناسایی پیشایندهای تعارض زناشویی یعنی متغیرهای پژوهش، به پژوهشگران، خانواده‌ها و متخصصان مراکز مشاوره برای کاهش تعارض زناشویی و در نتیجه کاهش مشکلات خانواده‌ها کمک کند. در این راستا هدف پژوهش حاضر مدل‌سازی تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی در خانواده است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی است و از نظر نوع روش در زمره‌ی پژوهش‌های توصیفی به شمار می‌آید و از آنجا که به بررسی روابط بین متغیرها در جامعه مورد نظر خواهد پرداخت،

همبستگی و از نوع مدل یابی معادلات ساختاری^۱ (تحلیل مسیر^۲) است. در این پژوهش جامعه شامل کلیه زوجین ساکن شهر تهران و حومه‌ی تهران است. روش نمونه‌گیری در دسترس بود تعداد نمونه بر اساس فرمول کوکران تعداد ۳۸۴ زوج به دست آمد. تعداد ۱۱۰۷ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند و از بین آن‌ها تعداد ۲۹۵ زوج (۵۹۰ زن و شوهر) به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شدند و داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ی آن‌ها برای تجزیه و تحلیل استفاده شد. برای اجرای پرسشنامه، نسخه آنلاین برای افرادی که برای همکاری اعلام آمادگی کردند ارسال شد و توضیحات لازم در این زمینه، از نظر نحوه اجرا و شرایط ورود به پژوهش، داده شد.

ابزارهای پژوهش

۱. پرسشنامه تعارض زناشویی. پرسشنامه تعارض زناشویی دارای ۴۲ سؤال است که بر مبنای تجربیات بالینی توسط دکتر باقر ثنایی توسط ترابی و ثنایی (۱۳۷۵) به منظور اندازه‌گیری پایایی و روایی، حیطه‌های تعارض زناشویی تهیه شد. ابعاد حیطه‌های تعارض زناشویی عبارت است از: ۱- کاهش همکاری، ۲- کاهش رابطه جنسی، ۳- افزایش واکنش‌های هیجانی، ۴- کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان و دوستان همسر، ۵- افزایش رابطه فردی با اقوام خود، ۶- جدا کردن امور مالی از همدیگر و ۷- افزایش جلب همکاری فرزند (حسینی، ۱۳۹۶). پایایی کلی این ابزار به روش آلفای کرونباخ، در مطالعه یوسفی و عزیزی (۱۳۹۷) برابر ۰/۹۳ و برای ابعاد آن به ترتیب، کاهش همکاری ۰/۷۱، کاهش رابطه جنسی ۰/۶۶، افزایش واکنش هیجانی ۰/۶۳، افزایش جلب حمایت فرزند ۰/۶۷، افزایش رابطه با دوستان و بستگان خود ۰/۸۰، کاهش رابطه با دوستان و اقوام همسر ۰/۷۶ و جدا کردن امور مالی ۰/۵۶ محاسبه شد (یوسفی و عزیزی، ۱۳۹۷). و در پژوهش حاضر نیز پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۷ و برای ابعاد آن به ترتیب، کاهش همکاری ۰/۸۳، کاهش رابطه جنسی ۰/۸۰، افزایش واکنش هیجانی ۰/۸۰، افزایش جلب حمایت فرزند ۰/۷۱، افزایش رابطه با دوستان و بستگان خود ۰/۸۲، کاهش رابطه با دوستان و اقوام همسر ۰/۷۱ و جدا کردن امور مالی ۰/۷۸ به دست آمد. در این ابزار نمره بیشتر به معنی تعارض بیشتر و نمره کمتر به معنی رابطه بهتر و تعارض کمتر است. نمره‌گذاری‌ها با استفاده از مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت از هرگز (۱) تا همیشه (۵) انجام شده است و حداقل نمره ۴۲ و حداکثر نمره ۲۱۰ است.

۲. پرسشنامه خودمتمایزسازی. پرسشنامه خودمتمایزسازی^۳ فرم اولیه پرسشنامه خودمتمایزسازی توسط اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) با ۴۳ سؤال ساخته شد و در سال ۲۰۰۳ توسط اسکورون و اسمیت تجدیدنظر شد. این پرسشنامه دارای ۴ خرده آزمون واکنش‌پذیری عاطفی^۴ (ER)، گسلس عاطفی^۵ (EC)، آمیختگی با دیگران^۶ (FO) و موقعیت من^۷ (IP) است. اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸)، همبستگی درونی پرسشنامه‌ها را با ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه و خرده آزمون‌های آن به ترتیب کل پرسشنامه ۰/۸۸، واکنش

1. Structural Equation Modeling
2. path analysis
3. Differentiation Of Self Inventory
4. Emotional Reaction
5. Emotional Cutoff
6. Fusion With Others
7. I position

عاطفی ۰/۸۳، گسلس عاطفی ۰/۸۰، آمیختگی با دیگران ۰/۸۲ و موقعیت من ۰/۸۰ گزارش کردند. در پژوهش اسکورون و اسمیت ضریب پایایی کل آزمون ۰/۹۲ به دست آمد (گتی، ۲۰۱۷). پایایی پرسشنامه و خرده آزمون‌های آن در پژوهش حاضر به ترتیب برای کل پرسشنامه ۰/۷۲، واکنش عاطفی ۰/۷۲، گسلس عاطفی ۰/۷۳، آمیختگی با دیگران ۰/۷۱ و موقعیت من ۰/۷۸ به دست آمد. نمره‌گذاری با استفاده از مقیاس شش گزینه‌ای لیکرت (از ۱ «کاملاً مخالفم» تا ۶ برای «کاملاً موافقم») انجام می‌شود. نمرات افراد بین ۴۳-۲۵۸ قرار می‌گیرد نمره بالا به معنای تمایز یافتگی بالا و نمره پایین به معنای تمایز نیافتگی است.

۳. مقیاس خانواده‌گرایی. مقیاس خانواده‌گرایی توسط استیدل و کانترپراس (۲۰۰۳) بر اساس چهار بعد (حمایت خانوادگی^۱، مطیع خانواده بودن^۲، افتخار و شرافت خانوادگی^۳، هم‌پیوندی خانوادگی^۴) تدوین شد که شامل ۱۸ ماده است. استیدل و کانترپراس (۲۰۰۳) با استفاده از تحلیل عامل اکتشافی چهار عامل را نشان دادند آن‌ها ضرایب آلفای کرونباخ کل مقیاس را ۰/۸۳ و برای چهار عامل حمایت خانوادگی ۰/۷۲، هم‌پیوندی خانوادگی، ۰/۶۹، افتخار و شرافت خانوادگی، ۰/۶۸ و مطیع خانواده بودن ۰/۵۶ به دست آوردند (امامی و همکاران، ۱۳۹۷). رجبی و عباس پور (۱۳۹۲) در پژوهشی روایی و پایایی مقیاس خانواده‌گرایی را بررسی کردند به سه عامل دست یافتند. ضرایب آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر برای کل مقیاس ۰/۷۳ و برای عامل حمایت خانوادگی ۰/۸۵، افتخار و شرافت خانوادگی، ۰/۸۲ و مطیع خانواده بودن ۰/۵۵ به دست آمد. این مقیاس در طیف لیکرت ۶ رتبه‌ای (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) مرتب شده است. نمره‌های این مقیاس بین ۱۶ تا ۹۶ متغیر است و نمره بالا، میزان بالای خانواده‌گرایی افراد را نشان می‌دهد.

۴. مقیاس صمیمیت: مقیاس صمیمیت توسط واکر و تامپسون (۱۹۸۳) برای سنجش صمیمیت زوجین ساخته شد و این ابزار دارای ۱۷ گویه است. مقیاس صمیمیت با ضریب آلفای ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ از همسانی درونی بسیار خوبی برخوردار است (نصوحی، ۲۰۱۶). لیفکر، وایت، بلاندون و مارشال (۲۰۱۵) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ گزارش کردند و در پژوهش حاضر نیز ۰/۹۷ به دست آمد. نمره‌گذاری با استفاده از مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت از همیشه (۷) تا هرگز (۱) انجام می‌شود. نمره صمیمیت با مجموع نمره گویه‌ها به دست می‌آید، لذا دامنه نمرات بین ۱۱۹-۱۷ است و نمره بالاتر به معنای صمیمیت بیشتر با همسر است.

۵. مقیاس بلوغ عاطفی. مقیاس بلوغ عاطفی^۵ توسط سینک و بهارگوا (۱۹۷۴) تدوین شده و شامل ۴۸ گویه است. بلوغ عاطفی دارای پنج خرده مقیاس است: (۱) عدم ثبات عاطفی^۶؛ (۲) بازگشت عاطفی^۷؛ (۳) ناسازگاری اجتماعی^۸؛ (۴) فروپاشی شخصیت^۹؛ (۵) فقدان استقلال^{۱۰} (راوات و سینک، ۲۰۱۷). پایایی

1. familial support
2. subjugation of self for family
3. familial honor
4. familial interconnectedness
5. Emotional Maturation Scale
6. emotional instability
7. emotional comeback
8. social in compatibility
9. charcter breakdown
00. lack of independence

مقیاس بلوغ عاطفی به روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر برای کل مقیاس ۰/۹۰ و خرده مقیاس عدم ثبات عاطفی ۰/۷۷، بازگشت عاطفی ۰/۷۹، ناسازگاری اجتماعی ۰/۸۰، فروپاشی شخصیت ۰/۷۶ و فقدان استقلال ۰/۷۸ به دست آمد. نمره‌گذاری بر اساس مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (هرگز = ۱) تا (خیلی زیاد = ۵) انجام شده است. نمره پایین بیانگر وضعیت مطلوب‌تر و بلوغ عاطفی بیشتر است. در این مقیاس نمره ۵۰ تا ۸۰ بلوغ عاطفی بسیار با ثبات نمره؛ ۸۱ تا ۸۸، بلوغ عاطفی نسبتاً با ثبات؛ نمره ۸۹ تا ۱۰۶، بلوغ عاطفی بی‌ثبات و نمره ۱۰۷ تا ۲۴۰ بلوغ عاطفی بسیار بی‌ثبات منظور می‌شود.

روش اجرا. جهت اعتبارسنجی مدل نیز از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد در بخش آمار توصیفی فراوانی و درصد ویژگی‌ها جمعیت شناختی، میانگین و انحراف معیار استفاده می‌شود. در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه از تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری و از نرم افزار spss و smart-pls استفاده شد.

یافته‌ها

از افراد شرکت‌کننده در گروه نمونه پژوهش تعداد ۲۹۵ نفر (معادل ۵۰ درصد) زن و تعداد ۲۹۵ نفر (معادل ۵۰ درصد) مرد می‌باشند. سن افراد شرکت‌کننده در گروه نمونه پژوهش ۱ درصد زیر ۲۵ سال، ۲۷/۱ درصد بین ۲۵-۳۵ سال، ۲۵/۱ درصد بین ۳۶-۴۵ سال، ۲۳/۷ درصد بین ۴۶-۵۵ سال، ۱۹/۷ درصد بین ۵۶-۶۵ سال و ۳/۴ درصد بالاتر از ۶۵ سال می‌باشند. مدت زمان ازدواج افراد شرکت‌کننده در گروه نمونه پژوهش ۳۹/۷ درصد با مدت زمان ازدواج ۱ الی ۱۰ سال، ۱۷/۳ درصد با مدت زمان ازدواج ۱۱ الی ۲۰ سال، ۲۲/۷ درصد با مدت زمان ازدواج ۲۱ الی ۳۰ سال و ۲۰/۳ درصد با مدت زمان ازدواج بالاتر از ۳۰ سال می‌باشند. تحصیلات افراد شرکت‌کننده در گروه نمونه پژوهش ۲/۲ درصد زیر دیپلم، ۱۶/۳ درصد دیپلم، ۷/۱ درصد فوق دیپلم، ۴۲/۴ درصد لیسانس، ۲۴/۶ درصد فوق لیسانس و ۷/۳ درصد دکترا می‌باشند. وضعیت اشتغال افراد شرکت‌کننده در گروه نمونه پژوهش ۲/۲ درصد دانشجو، ۲۳/۱ درصد خانه‌دار، ۱۶/۸ درصد بازنشسته، ۵۶/۱ درصد شاغل، ۱/۵ درصد بیکار و ۰/۲ درصد سرباز می‌باشند. در گروه نمونه پژوهش ۱۰۴ خانواده در شمال تهران (معادل ۳۵/۲۵ درصد)، ۳۰ خانواده در جنوب تهران (معادل ۱۰/۱۸ درصد)، ۶۳ خانواده در شرق تهران (معادل ۲۱/۳۵ درصد)، ۵۲ خانواده در غرب تهران (معادل ۱۷/۶۳ درصد)، ۳۷ خانواده در مرکز تهران (معادل ۱۲/۵۴ درصد) و ۹ خانواده در حومه تهران (معادل ۳/۰۵ درصد) می‌باشند.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و ابعاد آن

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
تعارض زناشویی	۷۸/۳۶	۱۷/۹۹	-۰/۷۴	۰/۷۹
کاهش همکاری	۱۱/۳۸	۲/۷۱	۰/۰۴	-۰/۶۰
کاهش رابطه جنسی	۱۰/۰۴	۳/۱۴	-۰/۴۷	۰/۵۵
تحریک‌پذیری	۱۳/۲۳	۳/۹۴	۰/۱۴	-۰/۵۷
حمایت فرزندان	۷/۰۸	۲/۵۸	-۰/۰۱	-۰/۵۶
رابطه با خویشاوندان خود	۹/۷۶	۳/۶۰	-۰/۰۹	۰/۱۱

۱/۹۱	-۰/۸۶	۳/۷۳	۱۱/۷۷	رابطه با خویشاوندان همسر
۰/۶۱	-۰/۳۸	۳/۸۶	۱۳/۲۸	امور مالی
۲/۳۴	-۰/۹۳	۲۵/۶۳	۱۵۷/۵۴	خود متمایزسازی
۰/۸۵	-۰/۵۰	۷/۴۷	۳۵/۶۵	واکنش‌پذیری عاطفی
-۰/۵۷	-۰/۵۷	۷/۷۰	۴۵/۶۵	موقعیت من
-۰/۰۶	-۰/۲۳	۸/۸۷	۴۵/۷۳	گریز عاطفی
-۰/۳۲	-۰/۴۰	۷/۵۸	۳۰/۶۱	هم آمیختگی با دیگران
-۰/۷۳	-۰/۲۵	۱۲/۳۳	۷۷/۳۲	خانواده‌گرایی
-۰/۰۱	-۰/۳۳	۵/۰۹	۳۲/۲۵	حمایت خانوادگی
۰/۶۹	-۰/۵۵	۲/۱۷	۱۴/۷۰	افتخار خانوادگی
۰/۴۴	۰/۷۳	۵/۲۲	۲۵/۸۷	مطیع خانواده بودن
۰/۸۵	-۰/۹۶	۲۰/۴۹	۹۶/۷۴	صمیمیت
۰/۸۸	-۰/۷۹	۳۰/۵۱	۹۱/۵۶	بلوغ عاطفی
۰/۶۷	۰/۴۹	۶/۶۸	۲۲/۰۰	عدم ثبات عاطفی
۰/۸۶	۰/۷۲	۶/۴۸	۱۹/۷۰	بازگشت عاطفی
۰/۷۱	۰/۸۹	۴/۶۰	۱۹/۰۸	فروپاشی شخصیت
۰/۶۸	۰/۵۹	۵/۱۹	۱۶/۷۲	ناسازگاری اجتماعی
۰/۸۴	۰/۷۶	۵/۲۴	۱۸/۵۹	فقدان استقلال

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین و انحراف استاندارد نمره متغیرهای پژوهشی گزارش شده است؛ همچنین جدول فوق نشان می‌دهد که چولگی و کشیدگی بین ± 2 قرار دارند؛ بنابراین توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش طبیعی است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
بلوغ عاطفی	۱				
تعارض زناشویی	۰/۲۳*	۱			
خانواده‌گرایی	-۰/۲۰*	۰/۳۰**	۱		
خود متمایزسازی	-۰/۵۷**	-۰/۲۳*	۰/۲۱*	۱	
صمیمیت	۰/۳۹**	-۰/۳۷**	۰/۳۰**	۰/۲۴**	۱

نتایج جدول ۲ ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین تمامی متغیرهای پژوهش رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۳. شاخص بررسی اعتبار نیکویی برازش GOF نمونه پژوهش

مؤلفه‌ها	R2	تجمعی	نیکویی برازش	نتیجه
بلوغ عاطفی	۰/۳۹	۰/۹۰	۰/۶۴	

مطلوب	۰/۸۴	۰/۴۶	تعارض زناشویی
است	۰/۹۸	برونزا	خانواده گرایی
	۰/۹۲	۰/۰۱	خود متمایزسازی
	۰/۹۵	۰/۰۰۲	صمیمیت
	۰/۹۱	۰/۴۵	میانگین

مثبت بودن شاخص نیکویی برازش (GOF) که دارای مقدار ۰/۶۴ است، برازش کلی مدل را مطلوب نشان می‌دهد. چون این مقدار بیشتر از ۰/۳۵ است، بنابراین نتیجه می‌شود که از مقدار مطلوبی برخوردار است. در نتیجه برازش کلی مدل تأیید می‌گردد.

تأیید مدل با استفاده از روابط ساختاریافته خطی

پس از تعیین مدل‌های اندازه‌گیری به منظور ارزیابی مدل مفهومی پژوهش و همچنین اطمینان یافتن از وجود یا عدم وجود رابطه علی میان متغیرهای پژوهش و بررسی تناسب داده‌های مشاهده شده با مدل مفهومی پژوهش، با استفاده از مدل معادلات ساختاری فرضیه‌های پژوهش آزمون شدند. بر اساس سطح معناداری ۰/۰۵ مقدار بحرانی باید بیشتر از ۱/۹۶ باشد، مقدار پارامتر کمتر از این در الگو مهم شمرده نمی‌شود، همچنین مقادیر کوچک‌تر از ۰/۰۵ برای مقدار P حاکی از تفاوت معنادار مقدار محاسبه شده برای وزن‌های رگرسیونی با مقدار صفر در سطح ۰/۹۵ است. خروجی مدل مفهومی با استفاده از نرم افزار PLS در نمودارهای ذیل نشان داده شده است.

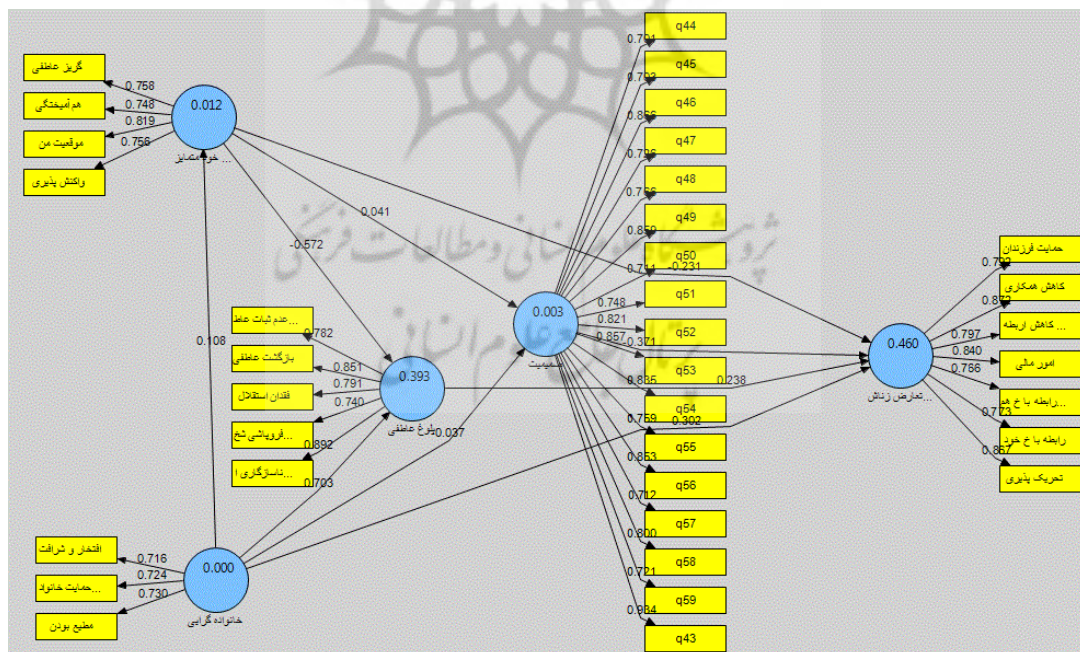
جدول ۴. مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل نمونه پژوهش

ردیف	مسیرهای مستقیم مدل	سطح معناداری	ضریب مسیر	نتیجه
۱	خود متمایزسازی ← تعارض زناشویی	۴/۰۶	-۰/۲۳	تأیید مسیر
۲	خود متمایزسازی ← صمیمیت	۰/۶۶	۰/۰۴	رد مسیر
۳	خود متمایزسازی ← بلوغ عاطفی	۱۴/۹۶	-۰/۵۷	تأیید مسیر
۴	خانواده گرایی ← خود متمایزسازی	۱/۳۲	۰/۱۰	رد مسیر
۵	خانواده گرایی ← صمیمیت	۰/۴۸	۰/۰۳	رد مسیر
۶	خانواده گرایی ← بلوغ عاطفی	۴/۴۷	-۰/۲۰	تأیید مسیر
۷	خانواده گرایی ← تعارض زناشویی	۵/۵۰	۰/۳۰	تأیید مسیر
۸	صمیمیت ← تعارض زناشویی	۵/۹۷	-۰/۳۷	تأیید مسیر
۹	بلوغ عاطفی ← تعارض زناشویی	۳/۴۷	۰/۲۳	تأیید مسیر
مسیرهای غیرمستقیم				
	کل	کل	ضریب	نتیجه
	مسیر	مسیر	دو مسیر	نهایی
۱	خود متمایزسازی ← صمیمیت ← تعارض زناشویی	۰/۶۶	۰/۰۴	تأیید
۲	تعارض زناشویی ← بلوغ عاطفی ← خود متمایزسازی	۱۴/۹۶	-۰/۵۷	تأیید
	کل	کل	ضریب	نتیجه
	مسیر	مسیر	دو مسیر	نهایی
	۱۰	۴/۵۳	-۰/۳۷	تأیید
	۰/۶۶	۱۴/۹۶	-۰/۱۳	تأیید

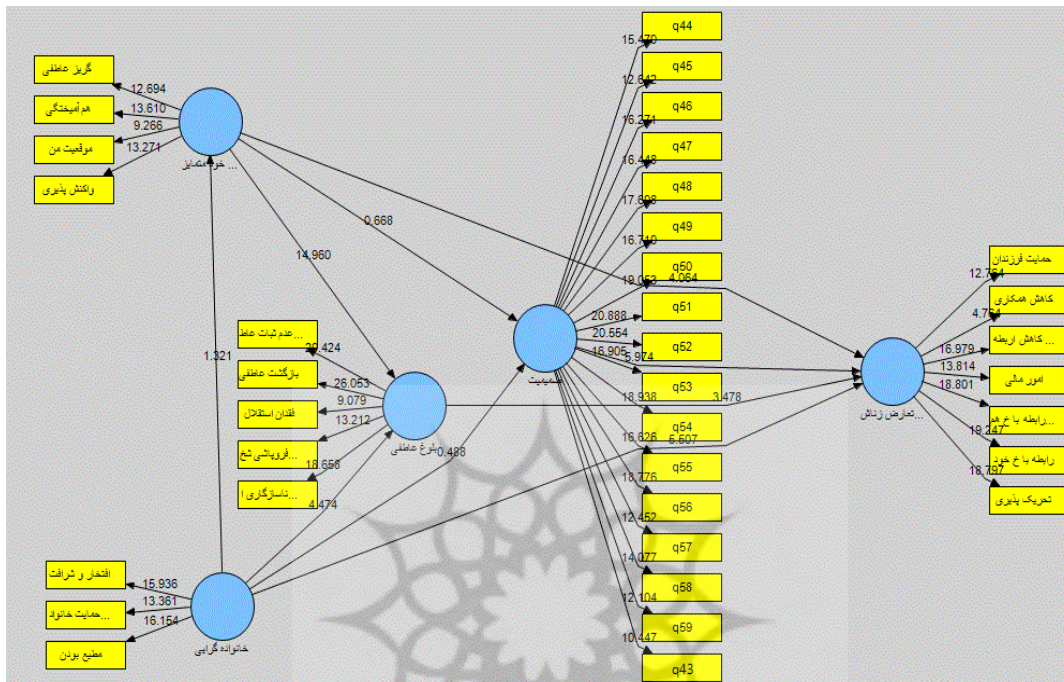
تأیید مسیر	۰/۲۳	۳/۴۷	← بلوغ عاطفی ←	خود متمایزسازی تعارض زناشویی
رد مسیر	-۰/۰۱	۰/۴۸	← صمیمیت ←	۳ خانواده‌گرایی تعارض زناشویی
تأیید مسیر	-۰/۰۴	۴/۴۷	← بلوغ عاطفی ←	۴ خانواده‌گرایی تعارض زناشویی
	۰/۲۳	۳/۴۷		

نتایج جدول ۴ نشان داد مدل تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی خانواده‌ها برازش دارد؛ نتایج نشان داد بین خود متمایزسازی با تعارض زناشویی و بلوغ عاطفی رابطه‌ی معنادار وجود دارد، بین خانواده‌گرایی با تعارض زناشویی و بلوغ عاطفی رابطه‌ی معنادار وجود دارد و صمیمیت و بلوغ عاطفی هر دو بر تعارض زناشویی اثر معنادار دارند. همچنین نتایج آزمون نشان داد نقش میانجی بلوغ عاطفی، در مدل، در تأثیر خود متمایزسازی و خانواده‌گرایی بر تعارض زناشویی معنادار است ولی نقش میانجی صمیمیت در مدل معنادار نبود. همچنین علیرغم اینکه رابطه بین خودمتمایزسازی و صمیمیت معنادار نیست، ولی نقش میانجی صمیمیت در رابطه‌ی بین خودمتمایزسازی و تعارض زناشویی معنادار بود.

نمودار ۱ اندازه‌گیری مدل کلی در حالت استاندارد

ضرایب T-Value (عدد معناداری): نمودار پایین سطح معناداری گویه متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است سطح معناداری بیشتر از ۱/۹۶ و کمتر از ۱/۹۶- قابل قبول است.

نمودار ۲ اندازه‌گیری مدل کلی در حالت معناداری

همان‌طور که در نمودار ملاحظه می‌شود بار عاملی سؤالات از سطح معناداری خوبی برخوردار هستند؛ زیرا همگی بیشتر از ۱/۹۶ است. در این حالت می‌گوییم روایی سازه و ساختار گویه‌ها تأیید می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تبیین مدل تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی بود. نتیجه کلی پژوهش نشان داد مدل تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایزسازی و خانواده‌گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی خانواده‌ها برآزش دارد. نتایج نشان داد بین خود متمایزسازی با تعارض زناشویی و بلوغ عاطفی رابطه‌ی معنادار وجود دارد، بین خانواده‌گرایی با تعارض زناشویی و بلوغ عاطفی رابطه‌ی معنادار وجود دارد و صمیمیت و بلوغ عاطفی هر دو بر تعارض زناشویی اثر معنادار دارند. همچنین نتایج آزمون نشان داد نقش میانجی بلوغ عاطفی، در مدل، در تأثیر خود متمایزسازی و خانواده‌گرایی بر تعارض زناشویی معنادار است ولی نقش میانجی صمیمیت در مدل معنادار نبود. همچنین علیرغم اینکه رابطه بین خودمتمایزسازی و صمیمیت معنادار نیست، ولی نقش میانجی صمیمیت در رابطه‌ی بین خودمتمایزسازی و تعارض زناشویی معنادار بود. در ادامه مسیرهای مدل مورد بررسی و تبیین قرار می‌گیرد. نتایج نشان داد بین خود متمایزسازی و تعارض زناشویی رابطه معنادار منفی وجود دارد. یوسفی و

عزیزی (۱۳۹۷) در تبیین مدلی برای پیش‌بینی تعارض زناشویی بر اساس تمایز‌یافتگی و تیپ‌های شخصیتی در یافتند افرادی با سطح تمایز یافتگی بالا کمتر دچار تعارض زناشویی می‌شوند. کاظمیان و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود نشان دادند رابطه بین تمایز یافتگی با تعارض زناشویی و رضایت زناشویی معنادار است. دانشجویان زن متأهلی که تمایز یافتگی بالایی دارند، رضایت زناشویی بالا و تعارض زناشویی کمتری دارند. با توجه به نظریه بوون می‌توان گفت زوج‌هایی که سطح تمایز یافتگی پایینی دارند در برخورد با مسائل و مشکلات زندگی توانایی تصمیم‌گیری عقلانی کمتری دارند و از طرفی این زوج‌ها به دلیل وابستگی به سیستم خانواده اصلی‌شان و تداخل سیستم دچار مشکلاتی می‌شوند که این خود باعث افزایش درگیری‌ها و مشکلات و در نهایت تعارض زناشویی می‌گردد. در واقع آن چه رابطه‌ی تمایز یافتگی با تعارض زناشویی را تبیین می‌کند جدایی‌های عاطفی است که زن و شوهرهای تمایز نیافته پس از ایجاد موقعیت‌های تعارضی دچار آن می‌شوند. در کل می‌توان گفت تمایز یافتگی پیش‌بینی خوب برای تعارض زناشویی است، به گونه‌هایی که با تعارض رابطه معکوس دارد (لیکانی، ۲۰۱۳). هرچه تمایز یافتگی زوج‌ها بیشتر باشد، سازگاری زناشویی آن‌ها نیز بیشتر و در نتیجه تعارض آن‌ها کمتر می‌شود.

همچنین نتایج پژوهش نشان داد بین خود متمایزسازی و صمیمیت رابطه معنادار وجود ندارد. نتایج این پژوهش با پژوهش قاسمی و فتحی (۱۳۹۸) همسوست. آن‌ها نشان دادند تمایز یافتگی افراد در سطح متوسط بود و توان پیش‌بینی صمیمیت را ندارد. در حالی که نتیجه این پژوهش با سایر پژوهش‌ها همسو نیست. پارک و بایون (۲۰۱۸) نشان دادند که هرچه سطح خودمتمایزسازی در زن و شوهر با ازدواج مجدد بالاتر باشد، رضایت زناشویی بر صمیمیت عاطفی و صمیمیت جنسی به عنوان عوامل فرعی صمیمیت زناشویی، تأثیر مثبت‌تر خواهد داشت. نصحی دهنوئی (۱۳۹۶) نشان داد که خودمتمایزسازی می‌تواند واسطه‌ای در پیش‌بینی تغییرات صمیمیت توسط عامل حساسیت به طرد باشد؛ همچنین نتایج پژوهش نشان داد بین خود متمایزسازی و بلوغ عاطفی رابطه معنادار وجود دارد و با سایر پژوهش‌ها همسو است. عزت زادگان جهرمی و همکاران (۱۳۹۴) دریافتند بلوغ عاطفی بالاتر بیانگر خودمتمایزسازی بالاتر است. نوروزی شهرکی (۱۳۹۴) نشان داد بین بلوغ عاطفی و رضایت‌مندی زناشویی با سبک دلبستگی رابطه معناداری وجود دارد. شخص تمایز یافته باید در برابر اضطراب در سطح درون روانی قادر باشد احساسات را از تفکر جدا کند و در سطح بین فردی نیز باید بتواند ضمن حفظ صمیمیت با دیگران به عنوان یک فرد خودمختار عمل کرده و در دام بلوهای هیجانی دیگران نیفتد (گتی، ۲۰۱۷). نظریه بوون بر ضرورت تمایز یافتگی در سطح رفتاری و شناختی تأکید دارد. همسر تمایز یافته دارای بلوغ عاطفی با کنترل آگاهانه و مؤثر اضطراب باعث استحکام رابطه‌ی زناشویی می‌شود و بلوغ عاطفی از طریق اعطای قدرت و تمیز عقل از احساس و کاهش اضطراب به زوج، خویشتن مستحکمی به او اعطا می‌کند به طوری که در عین ارتباط با همسر خود، مستقل از اوست. همچنین نتیجه پژوهش نشان داد بین خانواده‌گرایی و بلوغ عاطفی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. بونکر (۲۰۱۵) نشان می‌دهد تفاوت معناداری بین نوجوانان دختر و پسر طبقه متفاوت در ابعاد اضطراب تعامل اجتماعی و بلوغ عاطفی وجود دارد. راوات و سینگ، (۲۰۱۷) دلیل برجسته تفاوت معنی‌دار بلوغ عاطفی در خانواده‌ها را ترکیب خانواده، جو خانوادگی، سنت‌ها و عوامل مخدوش کننده می‌دانند. خانواده‌گرایی به ارزش فرهنگی اشاره دارد که از خانواده انتظار می‌رود در صورت نیاز از حمایت اجتماعی، ابزاری و عاطفی

لازم برخوردار شوند. خانواده‌گرایی باعث ایجاد احساس تعهد در مراقبت از خانواده و در نظر گرفتن خانواده در هنگام تصمیم‌گیری می‌شود. (کامپوس، اولمان، آگویلا و دانکل اسکیتز، ۲۰۱۴). همچنین در خانواده‌گرایی حمایت عاطفی به معنای درک و گوش دادن به همدیگر، تأکید بر عواطف، نگران رفاه همسر بودن و حمایت ابزاری به معنای کمک به همسر در انجام کارها و همچنین به معنی احساس ذهنی تعلق داشتن، پذیرفته شدن، ارزشمند واقع شدن و مورد عشق و محبت قرار گرفتن است که می‌تواند به فرد کمک کند بتواند برای مشکلات عاطفی خود راه حل منطقی پیدا کند و قادر باشد احساسات خود را کنترل کند و احساسات خود را به درستی بشناسد و نحوه ابراز صحیح و کنترل آن‌ها را بداند و به صورت کلی منجر به افزایش بلوغ عاطفی گردد.

همچنین بین خانواده‌گرایی و خود متمایزسازی رابطه معنادار وجود ندارد. نتایج پژوهش جئون (۲۰۱۶) نشان داد میانگین مسئولیت فرزندی، خانواده‌گرایی و حس صمیمیت در والدین مسن‌تر در مورد مسئولیت فرزندی زنان کره‌ای بیشتر از حد متوسط بود. همچنین خانواده‌گرایی و حس صمیمیت هر دو، پیش‌بینی‌کننده معنادار و مهمی برای تبیین مسئولیت فرزندی بود؛ همچنین بین خانواده‌گرایی و تعارض زناشویی رابطه معنادار و مثبت وجود دارد و با افزایش خانواده‌گرایی تعارض زناشویی نیز افزایش می‌یابد. نتیجه این پژوهش با سایر پژوهش‌ها همسو نیست. کامپوز، پرز و گاردینو (۲۰۱۶) نشان می‌دهند خانواده‌گرایی بالاتر با نزدیکی بیشتر زوجین و حمایت بالاتر زوجین مرتبط است. زاهد، حسینی، کامرانی و دهقان (۱۳۹۵) نشان دادند زوجین در حال طلاق تعارض بیشتر و رضایت و خانواده‌گرایی کمتری دارند. خانواده‌گرایی می‌تواند عاملی در ارتباط با احساس امنیت و همچنین اعتماد و کسب هویت خانوادگی فرد محسوب گردد که سلامت روانی افراد را بهبود می‌بخشد. همچنین خانواده‌گرایی به موضوع چگونگی کمک و حمایت متقابل ابزاری و عاطفی بین اعضای خانواده اشاره دارد و به ملاقاتی که اعضا و خویشاوندان به منظور تداوم حمایت‌ها و حفظ رابطه خویشاوندی انجام می‌دهند، تأکید دارد که این امر منجر به کاهش اختلاف در عقیده، پرخاشگری کلامی، دفاع، خصومت غیرکلامی، توهین شخصی، کناره‌گیری زناشویی شود و از این طریق منجر به کاهش تعارضات زناشویی گردد. همچنین در میان خانواده‌هایی که خانواده‌گرایی بالایی دارند، روابط بین فردی مثبت خانوادگی، اتحاد خانوادگی بالا، حمایت اجتماعی، داشتن وابستگی متقابل در انجام فعالیت‌های خانوادگی و مجاورت زیاد با اعضای خانواده بسیار گسترده است که این امر خود می‌تواند تعارضات زناشویی و کشمکش‌ها را کاهش دهد. ارزش‌ها و آداب و رسوم که با خانواده‌گرایی رابطه دارند نیز می‌توانند اهمیت وضعیت اجتماعی-اقتصادی را تعدیل کنند و در نتیجه اثر منفی نامساعد آن بر تعارضات بین زوجین را کاهش دهند. با توجه به اینکه رابطه‌ی بین خانواده‌گرایی و تعارض زناشویی با سایر پژوهش‌ها همسو نیست، انجام پژوهش کیفی در این زمینه با نمونه‌های دیگر ضروری است.

از نتایج دیگر پژوهش آن بود بین صمیمیت و تعارض زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود دارد که با سایر پژوهش‌ها همسو است. رسولی، دلاور و شفیق‌آبادی (۲۰۱۵) نشان دادند تعارض زناشویی عملکرد خانواده را با نقش میانجی صمیمیت به‌طور رضایت‌بخشی پیش‌بینی می‌کند. همچنین تعارض زناشویی پیش‌بینی‌کننده صمیمیت است. پژوهش نیکوگفتار (۲۰۲۱) نشان داد بین مؤلفه‌های تعارض زناشویی و طلاق عاطفی رابطه‌ی مستقیم و معنادار و بین مؤلفه‌های صمیمیت و طلاق عاطفی رابطه معکوس و معنادار وجود دارد.

مرادی، افزاری زاده و اسدزاده (۱۳۹۵) در پژوهش خود دریافتند تعارضات زناشویی با صمیمیت روان‌شناختی رابطه‌ی منفی و معناداری دارد و افزایش صمیمیت موجب کاهش تعارض زناشویی می‌گردد. صمیمیت یعنی سطح نزدیکی همسر، اشتراک‌گذاری ارزش‌ها، ایده‌ها، فعالیت‌های مشترک، روابط جنسی، شناخت از یکدیگر و رفتارهای عاطفی دیگر نظیر نوازش کردن. در نتیجه زوجین صمیمی تعارض کمتری را تجربه خواهند کرد. در هر تعاملی کنش و واکنش وجود دارد و هر دو به یک میزان دارای اهمیت است. هنگام بروز تعارض چنانچه زوجین مهارت لازم را در حل مسئله و تعارض دارا باشند، عمل و عکس‌العملی متناسب با موقعیت و در جهت حل تعارض نشان خواهند داد. تجربه‌های موفقیت در حل تعارض به‌مرور زمان احساس امنیت خاطر نسبت به واکنش‌های همسر و امید به یافتن راه حلی مفید را در فرد ایجاد و دیدگاه زوجین را به یکدیگر نزدیک می‌نماید. این احساس امنیت، دیدگاه عقلانی و تعامل سازنده، بستری از صمیمیت برای رابطه ایجاد می‌کند.

همچنین نتیجه پژوهش نشان داد بین بلوغ عاطفی و تعارض زناشویی رابطه معنادار وجود دارد و با افزایش بلوغ عاطفی تعارض زناشویی کاهش می‌یابد. نتیجه این پژوهش به‌طور غیرمستقیم با سایر پژوهش‌ها همسوست. جعفری‌هرندی و رجایی موسوی (۱۳۹۸) دریافتند رابطه عاطفی در خانواده و بین والدین و فرزندان و میزان مذهبی بودن والدین از عوامل تأثیرگذار در میزان بلوغ عاطفی نوجوانان دختر است. محمدیاری و خدابخشی کولایی (۲۰۱۷) در بررسی اثر بلوغ عاطفی را بر نگرش مذهبی دختران پیش‌دانشگاهی تهران به این نتیجه رسیدند بلوغ عاطفی بر نگرش مذهبی تأثیر مثبت و مستقیم دارد. پژوهش قره‌داغی و مبینی (۱۳۹۹) نشان داد که بین فرزندان با تجربه‌ی طلاق و بدون تجربه طلاق والدین در مقیاس‌های نقش جنسیتی و بلوغ عاطفی، تفاوت معناداری وجود دارد. بلوغ عاطفی به توانایی رو به رو شدن با واقعیات زندگی و تجزیه و تحلیل جزئیات آن وقایع، توانایی تعبیر مثبت داشتن از رویدادها و تجربیات ناگوار زندگی، توانایی یادگیری از شکست‌ها و تجارب تلخ زندگی، توانایی پذیرش شکست‌ها و ناکامی‌ها، توانایی کنترل خشم و رهایی از رفتارهای تکانشی توصیف می‌گردد. از این رو می‌توان گفت افرادی که از لحاظ عاطفی بالغ هستند، کنترل عواطف خود را بر عهده دارند. احساسات موجب تحریک آن‌ها نمی‌شود و عواطف خود را در زمان مناسب و به شکل مناسب ابراز می‌کنند. همچنین پژوهشگران دریافته‌اند که زوج‌های خوشبخت که در حل تعارضات زندگی موفق عمل می‌کنند، تمایل زیادی دارند که ادراک بدون عیب و نقصی از همسرشان داشته باشند و اگر خطا و قصوری در آنان مشاهده کردند به راحتی آن را ببخشند و آن را فراموش نمایند و سعی می‌کنند به صورتی سخاوتمند به یکدیگر صفات مطلوبی نسبت دهند و این از رفتارهایشان به راحتی قابل مشاهده است. بدون شک این توانایی چشم‌پوشی و عفو خطاهای یکدیگر که از نشانه‌های بلوغ عاطفی است، در برخی اوقات، موجب سازگاری مطلوب با مشکلات بالقوه زندگی مشترک و حل مطلوب و منطقی تعارضات بین آن‌ها می‌شود.

این پژوهش فقط در تهران و حومه تهران انجام شد، به همین دلیل نتایج آن قابل‌تعمیم به سایر شهرها و مکان‌ها نیست؛ و به دلیل شرایط کرونا و محدودیت ناشی از قرنطینه اجرای پرسشنامه از طریق آنلاین در مورد افراد داوطلب امکان‌پذیر بود. در بین زوج‌هایی که تعارض شدید داشتند معمولاً یکی از زوجین حاضر به همکاری نمی‌شد. پیشنهاد می‌گردد با توجه به نقش صمیمیت، بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی، مربیان

مهدکودک، مشاوران مدارس، مدرسان آموزش خانواده و افرادی که به نحوی با والدین و دانش‌آموزان سروکار دارند از طریق نمایش فیلم و اجرای تئاتر، فعالیت‌های تفریحی، آموزشی و ورزشی در تقویت این متغیرها و ترویج ارزش‌های خانواده‌گرایی بکوشند.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند.

سپاسگزاری

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه عزیزانی که در انجام این پژوهش با ما همکاری کردند سپاسگزاریم.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- امامی، پریخ، هاشمیان فر، سیدعلی، و حقیقتیان، منصور (۱۳۹۷). تبیین رابطه مدرنیته و خانواده‌گرایی در شهر اصفهان. *جامعه‌شناسی نهادهای اجتماعی*، ۵ (۱۱): ۲۲۷-۲۵۱.
- امانی، رزیتا (۱۳۹۴). مقایسه تعارض زناشویی در ساختار توزیع قدرت در خانواده. *فصلنامه فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده*، ۱۰ (۳۲): ۴۱-۵۲.
- باقری، فاطمه، کیمیایی، سیدعلی، و کارشکی، حسین (۱۳۹۹). صمیمیت زناشویی: نقش تعیین‌کننده تمایز یافتگی خود و نیاز به امنیت در زنان متأهل غیر بالینی. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۱ (۴۲): ۲۶۱-۲۸۰.
- باگروزی، دنیس (۲۰۰۱). *تکنیک‌های افزایش صمیمیت در زوج درمانی*، ترجمه زهرا، اندوز و حسن، حمیدپور (چاپ دوم، ۱۳۹۳)، تهران: نشر ارجمند.
- بلیاد، محمدرضا، ناهیدپور، فرزانه، آزادی، شهذخت، و یادگاری، هاجر (۱۳۹۳). *نقش خانواده اصلی در تمایز خود و تعارضات زناشویی*. *فصلنامه روان‌پرستاری*، ۲ (۲): ۸۱-۹۱.
- بیات، سمانه (۱۳۹۵). بررسی رابطه باورهای ارتباطی با تعارض زناشویی با واسطه‌گری سبک‌های حل تعارض و بخشودگی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا.
- جاهدی، جواد (۱۳۹۷). *تمایز زوجین با و بدون تعارض زناشویی در بینش شناختی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

- جعفری هرندی، رضا، و رجایی موسوی، سیده فاطمه (۱۳۹۸). رابطه بلوغ عاطفی، حمایت اجتماعی ادراک شده و جو عاطفی خانواده، در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر قم. فصل نامه اندیشه های نوین تربیتی، ۱۵ (۲): ۱۴۸-۱۶۶.
- جمشیدیها، غلامرضا، صادقی فسایی، سهیلا، و لولآور، منصوره (۱۳۹۲). نگرش جامعه شناختی بر تأثیر فرهنگ مدرن از نظر جنسیتی در تحولات خانواده در تهران. نشریه زن در فرهنگ و هنر، ۵ (۲): ۱۸۳-۱۹۸.
- حسینی، سیده معصومه (۱۳۹۶). اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد (ACT) بر صمیمیت و شادی زناشویی زنان دچار افسردگی و تعارض زناشویی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر کرمان.
- رجبی، غلامرضا، و عباس پور، ذبیح الله (۱۳۹۲). بررسی پایایی و روایی نسخه فارسی مقیاس خانواده گرایی. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۴ (۱۴): ۲۵-۴۲.
- رسولی، آراس (۱۳۹۶). تدوین الگوی کارکرد خانواده بر اساس مؤلفه‌های امید، صمیمیت و تعارضات زناشویی زوجین. نشریه پژوهش پرستاری ایران، ۱۲ (۴): ۱-۷.
- زاهد بابلان، عادل، حسینی شورابه، مریم، پیری کامرانی، مرضیه، و دهقان، فاطمه (۱۳۹۵). مقایسه رضایت زناشویی، تعارض زناشویی و بخشش در زوجین عادی و در حال طلاق. دو فصلنامه آسیب شناسی، مشاوره و غنی سازی خانواده، ۱ (۲): ۷۴-۸۴.
- شجری، خدیجه، و حجازی، مسعود (۱۳۹۸). نقش میانجی سازگاری تحصیلی در رابطه بین سبکهای فرزند پروری والدین با بلوغ عاطفی و ناگویی خلقی در دانش آموزان دختر شهر زنجان. مجله راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی، ۶ (۲): ۲۵-۳۸.
- شریفی ریگی، علی، و بساک نژاد، سودابه (۱۳۹۷). نقش بلوغ عاطفی، خودتاب آوری و هوش معنوی در پیش بینی سازگاری با دانشگاه، با کنترل انعطاف پذیری شناختی در دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه جندی شاپور اهواز. مجله دانشگاه علوم پزشکی قم، ۱۲ (۷): ۶۹-۷۸.
- شمسی، مهر- فاطیما. و اسد، سارا (۲۰۲۱). بلوغ عاطفی، بخشش، رضایت زناشویی در زوجین با درآمد دوگانه، مجله روانشناسی حرفه ای بحریا، ۲۰ (۱): ۱-۱۳.
- عزت زادگان جهرمی، حسین، رفاهی، ژاله، کلانتری، جلال، هنرپروران، نازنین، و موسوی، سید محمد صادق (۱۳۹۴). مقایسه بلوغ عاطفی و خودمتمایزسازی را در دانشجویان متمایل به ازدواج و ازدواج گریز دانشگاه پیام نور جهرم. نخستین همایش روانشناسی و مشاوره، ۱۶۳-۱۷۱.
- قاسمی، سیمین، اعتمادی، عذرا، و احمدی، سید احمد (۱۳۹۴). رابطه تعاملات منفی بین زوجین و خانواده همسر با صمیمیت زوجین و تعارضات زناشویی در زنان. دو فصلنامه آسیب شناسی، مشاوره و غنی سازی خانواده، ۱۱ (۱): ۱-۱۳.
- قاسمی، یوسف، و فتحی، الهام (۱۳۹۸). نقش تمایز خود و سبک‌های دلبستگی در پیش بینی صمیمیت زناشویی. مجله زن و مطالعات خانواده، ۱۲ (۴۶): ۷۷-۱۰۹.
- قره داغی، علی، و مبینی کشه، فریبا (۱۳۹۹). مقایسه خودپنداره، نقش جنسیتی در بلوغ عاطفی فرزندان با و بدون تجربه طلاق والدین. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۱ (۴۲): ۲۳۱-۲۶۰.

کاظمیان مقدم، کبری، مهرابی‌زاده هنرمند، مهناز، کیامنش، علیرضا، و حسینیان، سیمین (۱۳۹۷). *رابطه علی تمایزیافتگی، معناداری زندگی و بخشودگی با دلزدگی زناشویی از طریق میانجی‌گری تعارض زناشویی و رضایت زناشویی*. روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی، ۹ (۳۱): ۱۳۱-۱۴۵.

مرادی، میلاد، افزای‌زاده، سید فیض‌الله، و اسدزاده، حسن (۱۳۹۶). *بررسی رابطه صمیمیت روان‌شناختی و خودتنظیمی هیجانی با تعارضات زناشویی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره بهزیستی شهر کرج*. مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، ۲ (۴): ۹۶-۱۰۹.

محمدیاری، انسبه، و خدابخشی کولایی، آناهیتا (۱۳۹۶). *بررسی اثر بلوغ عاطفی و خودگسستگی در نگرش دینی دختران مقطع پیش‌دانشگاهی دبیرستان‌های شهر تهران*. پژوهش در دین و سلامت، ۳ (۲): ۳۱-۴۲.

نصوحی دهنوی، مینا (۱۳۹۶). *بررسی روابط ساختاری حساسیت نسبت به طرد، خودمتمایزسازی، راهبردهای حل تعارض و صمیمیت زوجین*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اردکان.

نوروزی شهرکی، محمد (۱۳۹۴). *بررسی رابطه بین بلوغ عاطفی و رضایت مندی زناشویی با سبک دلبستگی*. دومین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی.

یوسفی، ناصر، و عزیز، ارمان (۱۳۹۷). *تبیین مدلی برای پیش‌بینی تعارض زناشویی بر اساس تمایز یافتگی و تیپ‌های شخصیتی فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۹ (۳۵): ۵۷-۷۸.

References

- Ball-Miles, N.M. (2014). The relationship between witnessing verbal marital conflict as a child and the behavioral anger responses in. *Dissertations of Capella University*.
- Barahmand U. (2010). Self differentiation in women with and without mental disorders. *Journal Social and Behavioral Sciences*, 5, 559-562.
- Bowes M.J. (2019). Psychological adjustment, relationshipsatisfaction, and communication in bereaved parents using The Bowen Family Systems Theory.. A Dissertation Presented to The Graduate Faculty of The University of Akron.
- Bunker L.N. & Meena S. (2015). Feeling of social interaction anxiety and emotional among indian adolescents in relation to gender and caste. *International Journal of Research in Engineering and Applied Sciences*. 5(7): 134-142.
- Campos B., Perez O.F.R. & Guardino C. (2016). Familism: A cultural value with implications for romantic relationship quality in U.S. Latinos. *Journal of Social and Personal Relationships*, Vol. 33(1) 81-100.
- Campos B. Ullman J. Aguilera A. & Dunkel Schetter C. (2014). Familism and psychological health: The intervening role of closeness and social support. *Journal of Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 20: 191-201. doi:10.1037/a0034094
- Delatorre M.Z. Wagner A. (2018). Marital conflict management of married men and women. *Psico-USF, Bragança Paulista*, 23(2): 229-240.
- Faircloth B. (2012). Children and Marital Conflict: A Review. *Case makers*, 6(1): 1-5.
- Gatti D.C. (2017). An examination of the relationship between ethnic identity development, cognitiv elopment, cognitive complexity, differentiation of self, and reports of racial and ethnic microaggressions. *Electronic Theses and Dissertations*. 124. Stephen F. Austin State University. <https://scholarworks.sfasu.edu/etds/124>.
- Gao M. Du H. Patrick T.D. & Cummings E.M. (2019). Marital conflict behaviors and parenting: dyadic links over time, *Family Relations*, 68 (1): 135-149.

- Geon H.S. (2016). The Effects of Familism and Sense of intimacy to Older parents on Filial Responsibility of Korean Women. *Journal of Digital Convergence*, 14(5): 501-506.
- Grundy A.M. (2005). Parental awareness as mediator of the relation between marital conflict and adolescent behavior conduct competence.. A Thesis for the degree of Master, University of Notre Dame, Indiana.
- Hibel L.C. Mercado E. (2019). Marital Conflict Predicts Mother-to-Infant Adrenocortical Transmission, *Child Development*, January/February 2019, 90(1), Pages e80–e95. DOI: 10.1111/cdev.13010
- Kamali Z. Allahyar N. Ostovar S.H. Shafeq bin S.M. Alhabshi S.M. & Griffiths M.D. (2020). Factors that influence marital intimacy: A qualitative analysis of iranian married couples, *Cogent Psychology*, 7:1, 1771118, DOI: 10.1080/23311908.2020.1771118.
- Likcani A. (2013). Differentiation and intimate partner violence. Dissertation for Doctor of Philosophy, College of Human Ecology, Kansas State University.
- Nikoogoftar, M. (2021). Marital Conflicts with Emotional Divorce by Mediating the Role of Intimacy in Married Women; Examining a Causal Model. *Journal of Islamic Life Style*, 5(1): 117-125.
- Park H.J. & Byun S.H. (2017). Effects of Self-differentiation of Remarried Couples, Marital Intimacy, Marital Conflict Coping Style on Marital Satisfaction. *The Journal of the Korea Contents - koreascience.or.kr*.
- Rafeedali E. (2017). Influence of self concept and emotional maturity on leadership behavior of secondary schools Headsin Kerala, India. *Europ J Edu Stud*; 3(1): 295-312.
- Rasouli A. Delvar A. & Shafi Abadi A. (2015). Designing a Family Function Model based on the Elements of Marital Conflicts and Intimacy of the Couples Referred to Marriage Consulting Centers in Kermanshah, *International Journal of Social Sciences (IJSS)*, 5(4): 17-26.
- Rawat C. & Singh R. (2017). Effect of Family Type on Emotional Maturity of Adolescents, *J Hum Ecol*, 57(1,2): 47-52.
- Stein G.L. Cavanaugh A. Castro-Schilo L. Mejia Y.M. & Plunkett S. (2019). Making my family proud: The unique contribution of familism pride to the psychological adjustment of Latinx emerging adults. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology* 25(2): 188-198.
- Štulhofer A. Jurin T. Graham C. Janssen E. & Traeen, B. (2020). Emotional intimacy and sexual well-being in aging European couples: A cross-cultural mediation analysis. *European Journal of Ageing*, 17(1): 43–54. <https://doi.org/10.1007/s10433-019-00509-x>
- Zhou, N & Buehler, C. (2017). Marital Hostility and Early Adolescents' Adjustment: The Role of Cooperative Marital Conflict. *Journal of Early Adolescence*. DOI:10.1177/0272431617725193.

***

پرسشنامه تعارض زناشویی

ردیف	عبارات	هرگز	به ندرت	گاهی	اکثراً	همیشه
۱	هنگام دعوا با همسر، رابطه من با خانواده پدر و مادری او قطع می‌شود.	۱	۲	۳	۴	۵
۲	من و همسر حساب های مالی جداگانه داریم.	۱	۲	۳	۴	۵
۳	همسر هر کاری از من بخواهد فراموش می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۴	هنگام دلخوری من و همسر، هیچ کدام برای رابطه جنسی پیش قدم نمی‌شویم.	۱	۲	۳	۴	۵
۵	من و همسر کتک کاری می‌کنیم.	۱	۲	۳	۴	۵

۵	۴	۳	۲	۱	۶	هنگام دلخوری، رابطه من با خانواده پدری خودم قطع می‌شود.
۵	۴	۳	۲	۱	۷	برای جلب فرزند (یا فرزندانم) حاضرم انتظارات نامعقول او (یا آنان) را برآورده کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۸	بدون اطلاع همسر، برای خود پس انداز شخصی دارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۹	وقتی همسر از من تقاضایی دارد، خودم را به کارهای دیگر مشغول می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	رابطه جنسی من با همسر ارضا کننده نیست.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	وقتی با همسر دعوا می‌کنم، اتاق یا خانه را برای مدتی ترک می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۲	به تنهایی با خانواده پدر و مادری خود و خواهر و برادرانم رابطه دارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۳	درآمد همسر را به بهانه‌های مختلف صرف خواسته‌های شخصی خود می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۴	همسر را با ناقص انجام دادن کارهایی که از من می‌خواهد تنبیه می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۵	همسر رابطه جنسی را به من تحمیل می‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۶	همسر را به رفتارهای غیر اخلاقی متهم می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۷	از اعضای خانواده پدری و مادری ام، برای حل اختلافات خود با همسر، کمک می‌گیرم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۸	فرزند (یا فرزندانم)، اسرار همسر را به من می‌گویند.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۹	خانواده پدر و مادری همسر، به من بی‌احترامی می‌کنند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۰	خرج خانواده، در هر صورت (آشتی یا دعوا) در اختیار من است.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۱	همسر را با بی‌نظمی و نامرتب بودن، آزار می‌دهم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۲	وقتی با همسر دعوا می‌کنم، فریاد می‌زنم و ناسزا می‌گویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۳	خانواده پدر و مادری من، همسر را با دیگران مقایسه و به حال من دلسوزی می‌کنند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۴	فرزند یا فرزندانم یکی از عوامل مهم حفظ و تداوم رابطه زناشویی من هستند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۵	دوست یا دوستانم در جریان اختلاف من و همسر هستند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۶	من و همسر با مشارکت و توافق یکدیگر پول و درآمد خانواده را خرج می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۷	حوصله ام از همسر و خواسته‌هایش سر می‌رود.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۸	هنگام دعوا، تنها رابطه من با همسر رابطه جنسی است.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۹	هنگام نزاع، از همسر درخواست طلاق می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۰	خانواده پدری و مادری من، تمام گناه‌ها را به گردن همسر می‌اندازند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۱	هنگام دعوا بین من و همسر، فرزند یا فرزندانم از من حمایت می‌کنند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۲	حاضر نیستم برای پدیده‌های همسر از دیگران پول قرض کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۳	هنگام دعوا، رابطه جنسی من و همسر قطع می‌شود.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۴	با وجود داشتن همسر، از تنهایی رنج می‌برم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۵	همسر در حضور خانواده پدری و مادری خودم، مرا تحقیر می‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۶	هنگام دعوا من و همسر، یکی از فرزندانم زیاد مریض می‌شود و نیاز به مراقبت دارد.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۷	همسر و خانواده اش را در مقابل سایرین تحقیر می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۸	بدون اطلاع همسر، به والدین خود پول می‌دهم و یا از آن‌ها پول می‌گیرم.

۵	۴	۳	۲	۱	دعوا با همسر، مرا نسبت به فعالیت‌های خودم بی‌علاقه می‌کند.	۳۹
۵	۴	۳	۲	۱	با آن دسته از برنامه‌های مهمانی که با حضور خانواده همسرم باشد، مخالفت می‌کنم.	۴۰
۵	۴	۳	۲	۱	هنگام دعوا با همسرم نسبت به غذا بی‌اشتها می‌شوم.	۴۱
۵	۴	۳	۲	۱	در هنگام دعوا با همسر، رابطه من و او با دوستان مشترکمان قطع می‌شود.	۴۲

***

پرسشنامه خودمتمایزسازی

ردیف	عبارات	کاملاً موافقم	موافقم	تاحدی موافقم	تاحدی مخالفم	مخالفم	کاملاً مخالفم
۱	نظر مردم درباره من این است که بیش از حد عاطفی هستم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲	ابراز احساسات به افرادی که برایم اهمیت دارند دشوار است.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۳	غالباً از بروز احساساتم به خانواده ام خودداری می‌کنم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۴	من حتی در شرایط استرس‌زا، آرام می‌مانم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۵	معمولاً برای شروع یک کار یا وظیفه بزرگ به تشویق زیادی از جانب دیگران نیاز دارم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۶	اگر کسی که به من نزدیک است، مرا از خودش ناامید کند، مدتی از او کناره می‌گیرم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۷	هر اتفاقی که در زندگی ام بیفتد، معنای اینکه "چه کسی هستم" را از دست نمی‌دهم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۸	زمانی که افراد به من خیلی نزدیک شوند، از آنها فاصله می‌گیرم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۹	می‌خواهم مطابق انتظاراتی که والدینم از من دارند رفتار کنم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰	کاش این قدر عاطفی (احساساتی) نبودم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	معمولاً برای خوشحال کردن دیگران رفتارم را به آسانی تغییر می‌دهم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	دوستانم تحمل اینکه در مورد بعضی چیزها احساسات واقعی خود را برایشان بیان کنم ندارند.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۳	وقتی یکی از دوستانم از من انتقاد میکند، چند روز زنجیده خاطر می‌شوم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۴	گاهی احساساتم وضع مرا به هم می‌زند و تفکراتم دچار مشکل می‌شود.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۵	هنگام بحث با هر شخصی میتوانم افکارم را درباره موضوع مورد بحث، از احساساتم نسبت به آن شخص جدا کنم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۶	غالباً وقتی اشخاص به من خیلی نزدیک می‌شوند، احساس ناراحتی می‌کنم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۷	احساس میکنم حقیقتاً به تائید تمام اشخاص زندگی ام نیازمندم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۸	گاهی می‌بینم احساساتم دائم در نوسان است.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۹	به خاطر چیزهایی که نمی‌توانم آنها را تغییر دهم، آشفته می‌شوم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	نگرانم که مبدا استقلال خود را در روابط صمیمانه از دست بدهم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۱	بیش از حد به انتقاد حساسم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۲	سعی میکنم مطابق انتظارات والدینم زندگی کنم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۳	من نسبتاً خودم را قبول دارم.	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۴	غالباً احساس میکنم دوستانم بیش از اندازه از من توقع دارند.	۶	۵	۴	۳	۲	۱

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۵	اغلب به خاطر خوشحال کردن دیگران با آنها موافقت می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۶	اگر با دوستم بحثی داشته باشم، تمام روز به آن فکر می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۷	حتی اگر تحت فشار دیگران باشم، می توانم به آنها "نه" بگویم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۸	وقتی روابطم با یک نفر خیلی شدید می شود، احساس می کنم باید از آن بگریزم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۹	هنوز جر و بحث با والدین و خواهر برادر (هایم) به من احساس بدی می دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۰	اگر کسی از دست من آزرده شود، نمیتوانم به آسانی از کنار آن بگذرم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۱	وقتی کاری انجام می دهم که فکر می کنم درست است، کمتر نگران تأیید دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۲	برای کسب حمایت عاطفی هرگز فکر رو آوردن به اعضای خانواده ام را نمی کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۳	غالباً وقتی دیگران برای کمک در تصمیم گیری در کنارم نباشند، احساس ناامنی می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۴	خیلی نگران آزرده شدن توسط دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۵	اعتماد به نفس من خیلی به نظر دیگران بستگی دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۶	وقتی با دوستانم هستم، احساس خفگی می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۷	هنگام تصمیم گیری، کمتر نگران نظر دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۸	غالباً مطمئن نیستم چه اثری روی دیگران داشته ام.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۹	وقتی کاری خراب میشود معمولاً صحبت درباره آن وضع را بدتر میکند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۰	همه چیز روی من بیش از دیگران اثر می گذارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۱	معمولاً صرفنظر از حرف دیگران کاری را می کنم که فکر می کنم درست است.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۲	اگر دوستانم فضایی را که نیاز دارم به من بدهند، روابط ما بهتر خواهد شد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۳	غالباً در شرایط استرس، تعادل خود را حفظ می کنم.

***

پرسشنامه خانواده گرایی

ردیف	عبارات	کاملاً موافقم	موافقم	تاحدی موافقم	تاحدی مخالفم	مخالفم	کاملاً مخالفم
۱	فرزندان باید با حمایت از برادران و خواهران کوچکتر از خود به پدر و مادرشان کمک کنند، مثلاً در انجام تکالیف یا مراقبت از آنها و ... به پدر و مادر کمک کنند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲	هر فردی باید اوقاتی را که با بستگان و خویشاوندانش می گذراند، ارزشمند بداند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳	هر فردی باید در نزدیکی خانه والدینش زندگی کند و به طور مرتب اوقاتی را با آنها سپری کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۴	اگر اعضای خانواده گسترده، مثلاً عمو، دایی، خاله و عمه به کمک نیاز دارند هر فردی باید همیشه از آنها حمایت کند، حتی اگر لازم باشد فداکاری بزرگی انجام دهد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۵	هر فردی باید زمانی که به کمک نیاز دارد به خانواده اش تکیه کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۶	اگر فردی کاری کند که باعث بی‌آبرویی خانواده شود، باید احساس شرمندگی کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	فرزندان باید بدون داشتن چشمداشت از والدین، به اهل خانواده کمک کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۸	حتی اگر والدین و پدربزرگ و مادر بزرگ نظرات متفاوتی داشته باشند، باید با احترام زیادی با آنها رفتار شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۹	هر فرد باید گاهی اوقات با خانواده و بستگانش فعالیت‌هایی مثل غذا خوردن، بازی کردن و با هم جایی رفتن را انجام دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۰	والدین سالخورده و مسن باید با فرزندانش و بستگان خود زندگی کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۱	از هر فردی انتظار می‌رود که همیشه از آبرو و شرافت خانوادگی خود دفاع کند، بدون توجه به اینکه چه عواقبی به دنبال دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۲	فرزندان کمتر از ۱۸ سال همیشه باید به حرف والدین خود گوش دهند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۳	فرزندان باید تا وقتی ازدواج نکرده‌اند با والدین خود زندگی کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۴	حتی اگر فرزندانش معتقد باشند که والدینشان اشتباه می‌کنند، باید بدون هیچ سوالی از والدین خود اطاعت کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۵	هر فرد باید بخاطر خانواده‌اش آدم خوبی باشد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۶	حتی اگر خواهران و برادران بزرگتر نظرات متفاوتی با ما داشته باشند باید با احترام زیادی با آنها رفتار شود.

***

پرسشنامه صمیمیت

ردیف	عبارات	همیشه	تقریباً	اکثراً	اغلب	گاهی	به ندرت	هرگز
۱	ما دلمان می‌خواهد اوقات خود را با هم بگذرانیم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲	او نشان می‌دهد که مرا دوست دارد.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۳	ما با یکدیگر روراست و صادق هستیم	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۴	ما می‌توانیم انتقادات یکدیگر را از اشتباهات و خطاهای خودم بپذیریم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۵	ما از یکدیگر خوشمان می‌آید.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۶	ما به یکدیگر عزت نفس می‌دهیم و احترام می‌گذاریم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۷	زندگی ما بخاطر با هم بودن خوب است.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۸	از رابطه‌ی خودمان لذت می‌بریم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۹	او به احساس‌های من اهمیت می‌دهد.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰	ما احساس می‌کنیم که با هم یکی هستیم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	میزان خودخواهی در رابطه‌ی ما بسیار کم است.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	او همیشه به فکر منافع و مصلحت من است.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۳	بودن او در زندگی‌ام از خوشبختی‌های من است.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۴	همیشه در کنار او احساس بهتری به من دست می‌دهد.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۵	او برای من مهم است.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۶	ما یکدیگر را دوست داریم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

۱۷	من به این رابطه اطمینان دارم و روی آن حساب می‌کنم.	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پرسشنامه بلوغ عاطفی								
ردیف	خیلی زیاد	زیاد	نامشخص	احتمالاً	هرگز			
۱	۵	۴	۳	۲	۱	آیا دچار ناراحتی روانی هستید؟		
۲	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از پیشامدهای آینده می‌ترسید؟		
۳	۵	۴	۳	۲	۱	آیا هیچگاه قبل از رسیدن به هدف از کار دست می‌کشید؟		
۴	۵	۴	۳	۲	۱	آیا برای تکمیل کار شخصی‌تان از دیگران کمک می‌گیرید؟		
۵	۵	۴	۳	۲	۱	آیا بین امیال و اهدافتان تفاوتی وجود دارد؟		
۶	۵	۴	۳	۲	۱	آیا احساس می‌کنید کم‌حاصله هستید؟		
۷	۵	۴	۳	۲	۱	آیا فکر می‌کنید لجوج هستید؟		
۸	۵	۴	۳	۲	۱	آیا نسبت به دیگران حسادت می‌کنید؟		
۹	۵	۴	۳	۲	۱	آیا در اثر خشم کنترل خود را از دست می‌دهید؟		
۱۰	۵	۴	۳	۲	۱	آیا در تخیلات و رویای روز غرق می‌شوید؟		
۱۱	۵	۴	۳	۲	۱	آیا اگر به هدفتان نرسید احساس حقارت می‌کنید؟		
۱۲	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از لحاظ جسمی و ذهنی احساس ناراحتی می‌کنید؟		
۱۳	۵	۴	۳	۲	۱	آیا دوست دارید دیگران را اذیت کنید؟		
۱۴	۵	۴	۳	۲	۱	آیا در لغزش‌های خود دیگران را سرزنش می‌کنید؟		
۱۵	۵	۴	۳	۲	۱	آیا وقتی با دیگران موافق نیستید با آنها دعوا می‌کنید؟		
۱۶	۵	۴	۳	۲	۱	آیا احساس خستگی بیش از حد می‌کنید؟		
۱۷	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از دیگران خود را پرخاش‌جوتر می‌دانید؟		
۱۸	۵	۴	۳	۲	۱	آیا در عالم خیال غرق می‌شوید؟		
۱۹	۵	۴	۳	۲	۱	آیا احساس می‌کنید خودمحور هستید؟		
۲۰	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از خودتان احساس ناراضایی می‌کنید؟		
۲۱	۵	۴	۳	۲	۱	آیا در ارتباط با دوستان و آشنایان احساس فشار می‌کنید؟		
۲۲	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از دیگران متنفرید؟		
۲۳	۵	۴	۳	۲	۱	آیا خودتان را تحسین می‌کنید؟		
۲۴	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از شرکت در اجتماعات امتناع می‌کنید؟		
۲۵	۵	۴	۳	۲	۱	آیا وقت زیادی صرف خودتان می‌کنید؟		
۲۶	۵	۴	۳	۲	۱	آیا دروغ می‌گویند؟		
۲۷	۵	۴	۳	۲	۱	آیا لاف می‌زنید؟		
۲۸	۵	۴	۳	۲	۱	آیا تنهایی را خیلی دوست دارید؟		
۲۹	۵	۴	۳	۲	۱	آیا اساساً مغرور هستید؟		
۳۰	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از کار، گریزان هستید؟		
۳۱	۵	۴	۳	۲	۱	آیا با وجود اطلاع از کار مورد نظر، وانمود می‌کنید که آن را نمی‌دانید؟		
۳۲	۵	۴	۳	۲	۱	آیا با وجود ندانستن کاری خاص، وانمود به دانستن آن می‌نمائید؟		
۳۳	۵	۴	۳	۲	۱	آیا با وجود مقصر بودن، به جای پذیرش آن، می‌کوشید حق را به جانب خود بدانید؟		
۳۴	۵	۴	۳	۲	۱	آیا از نوعی ترس رنج می‌برید؟		
۳۵	۵	۴	۳	۲	۱	آیا گاهی تعادل روانی خود را از دست می‌دهید؟		
۳۶	۵	۴	۳	۲	۱	آیا هیچوقت دست به سرقت چیزی می‌زنید؟		
۳۷	۵	۴	۳	۲	۱	آیا بدون توجه به قواعد و قوانین اخلاقی دست به عمل می‌زنید؟		

۱	۲	۳	۴	۵	آیا نسبت به زندگی بدبین هستید؟	۳۸
۱	۲	۳	۴	۵	آیا اراده شما ضعیف است؟	۳۹
۱	۲	۳	۴	۵	آیا تحمل نظرات دیگران را ندارید؟	۴۰
۱	۲	۳	۴	۵	آیا دیگران شما را قابل اعتماد می‌دانند؟	۴۱
۱	۲	۳	۴	۵	آیا دیگران با نظرات شما مخالفت می‌کنند؟	۴۲
۱	۲	۳	۴	۵	آیا دوست دارید دنباله رو دیگران باشید؟	۴۳
۱	۲	۳	۴	۵	آیا با نظرات گروهتان مخالفت می‌کنید؟	۴۴
۱	۲	۳	۴	۵	آیا دیگران شما را فردی غیر مسئول می‌دانند؟	۴۵
۱	۲	۳	۴	۵	آیا به کار دیگران ابراز علاقه نمی‌کنید؟	۴۶
۱	۲	۳	۴	۵	آیا دیگران در کمک گرفتن از شما تردید می‌کنند؟	۴۷
۱	۲	۳	۴	۵	آیا به کار خود بیش از کار دیگران اهمیت می‌دهید؟	۴۸

***

Modeling marital conflict based on self differentiation and familism through the mediation of intimacy and emotional maturity in the family

Fataneh. Mirzaie Kondori¹, & Sohrab. Abdi Zarin^{2*}, Alireza. Aghayousefi³

Abstract

Aim: The aim of this study was to model marital conflict based on self-differentiation and familism orientation with the mediating role of intimacy and emotional maturity in the family. **Methods:** The present study is an applied research in terms of purpose and in terms of method is correlational research and structural equation modeling. In this study, the population includes all couples living in Tehran. And available Sampling method was used. 1107 people answered the questionnaire and 295 couples (590 couples) were selected as the research sample. An online version was sent to the people who announced their readiness to cooperate and the necessary explanations in this regard were provided. Data collection tools included: Marital Conflict Questionnaire (MCQ), Self-Differentiation Questionnaire (DSI), Familism scale, Emotional Maturity Scale. In the inferential statistics section, path analysis and structural equation modeling were used to analyze the data and test the hypothesis, and SPSS and smart-pls software were used. **Results:** Data analysis showed this model has a good fit and between self-differentiation and marital conflict; Between self-differentiation and emotional maturity; Between familism and emotional maturity; Between familism and marital conflict; Between intimacy and marital conflict there is a significant relationship between emotional maturity and marital conflict. The results also showed that the mediating role of emotional maturity in the model was significant but the mediating role of intimacy in the model was not significant. **Conclusion:** As a result, these variables can be considered in medical and counseling centers in resolving marital conflict.

Keywords: Marital conflict, self-differentiation, familism, intimacy, emotional maturity and family

1. PhD Student, Department of Educational Sciences, University of Qom, Qom, Iran

2. *Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Educational Sciences, University of Qom, Qom, Iran

Email: moshavere.qomuniv@gmail.com

3. Associate professor, Department of psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran